

آدرهس :

IDJTİHÂD

Constantinople

اوچنچی سنه

اجتهاد

آدرهس :

اجتهاد اداره خانه سی :

شهر امانتی قارشینده دائره

مخصوصه در .

سنه ۴۰ آبونیه بدلی ، نسخه سی

۲ غروشدر

آیده ایکی دفعه نشر ایدیلیر اقتصادی ، اجتماعی ، ادبی مجموعه

ارمنی منورلری ایله کویلیلری آردسندہ آزحوق مناسبات موجوددر .

بوحال، ارمنی وبلغار منورلرینک عالم مدنیت نظرندہ کی نفوذلرینی آرتدیروب موقعلرینی یوکسلتمکددر . بناءً علیہ اونلر طرفندن وقوع بولان ادعا وطلبلر کندیلرینک منسوب بولندقلری ملت نامنہ یایلمش اولتی اوزره تلقی ایدیلیور .

تورک منورلرینہ کلنجه ، اونلر یالعمکس ، کویلیلردن یوز چویرمشر و بوضورتله تورک ملتیی سیاست خارجهده براقدقلری کی کندیلری ده معین برعایه املدن محروم قالمشلردر . ذاتاً عالم مدنیت نظرندہ عثمانی خریستیانلرینک تورک حاکمیتی علیهنده بوغوشمقده اولدیغنه دائر بر ذهاب حاصل اولسنه سبب بودر ...

تورک منورلری ، تورک کویلیلریله مناسبت پیدا ایتدیکی ودولتک سیاستنده خالق منشئی اک ایلری سورو- لیدی تقدیرده احوالک دیکشه جکنده هیچ شبهه یوقدر . اوزمان تورک مسئلهسی یعنی تورک ملتی وتورکرک ملی ترقیلری مسئلهسی ده ، بلغار ، ارمنی وسائرہ نک ملی مسأله لری صرہ سنہ کیرہ جک ونتیجهده عالم مدنیت ، اونلرہ دخی دیگرلرینہ اولدینی کی معاملہده بولمغه مجبور قاله جقدر . حال بویله اولنجه مختلف عنصرلر بیننده دوام ایدن مجادلر دخی شدت حاضرہ سنی غائب ایدہ جکر ، زیرا اوزمان طبقات اهلینک منافعی بیننده برمناسبت عمومیه پیدا اولاجقدر .

بز ممالک عثمانیہ ده کی کویلیلرک حالی آنحق کندیلرینک حیات دولته کی وضعیتلردن آکلايه بیلیرز : عثمانی اردوسی افرادی تشکیل ایدن کویلیلردر . مشروطیت اداره ، خدمت عسکریہ نی غیر مسلملرله استانبول اهلینسه دخی تشمیل ایلدی . فقط بوکونده عسکرلکدن اک زیادہ متأثر اولان یئنه کویلیلردر . چوجوغی عسکره کیدن بر کوی عائلہ سی اک صباغلام برایشجیستدن محروم قالور ؛

خدمت ایدہ بیلیر ؛ دولت ، زمام ادارہ نی النده طوتان افرادی محدود یر حزبه ، یا بر عائلہ یه وحتی عائلہ نک بر فردینہ دخی خدمت ایدہ بیلیر . بولرک کافه سی ، اشیانک حقیقتنہ کنیش بر نظر ایله باقان بر آدمی ممنون ایدہ مز . بالاده کی سؤاللرہ ویریلہ بیلہ جک یکانہ جواب بروجه آتیدر : دولت ، بوتون ملتک ترقیات اقتصادی ومدنیہ سنہ خادم اولمیلدر . حقیقت بو مرکزده اولنجه ، اهلینک اکثریتی کویلیلر تشکیل ایدن بر مملکتده حکومت — شبهه سز — اک اول کویلیلرک حالی دوشونمیلدر .

شمیدی ده دولت عثمانیه داخلنده یشایان کویلیلرک نه حالده بولندقلرینی ، آنلرک مملکت حیاتنده نه کبی خدمتلر ایفا ایتدیکی وکندیلرینہ ایلریده ته کبی امیدلرک عطف ایدیلہ بیلہ جکنی بوراده تدقیق ایدلم :

بوخصوصده تنویر فکره خدمت ایدہ بیلہ جک کبی معلومات ، مع التأسف پک جزئی وپک فقیردر . شمیدی یه قدر کویلیلرک حالی ایله همان هیچ برکیمسه — نه حکومت ؛ نه ده اشخاص — مشغول اولماش و بوضورتله زواللیلر منسی ومترک قالمشلردر ... آنلر حقهده بیلان برشی وارسه ، اوده کندیلرینک متصل عسکر وویرکو ویردکلریدر ؛ کویلیلری بشقه شی ایچون دوشون اولماشدر . بوخصوصده اک زباده مساحه ایدیلن ده تورک کویلیلریدر . ماکدونیا وارمنی کویلیلرینہ کلنجه ، آنلری دوشونوب مدافعه ایدہ بیلہ جک حامیلر واردر . ارمنی ، بلغار ، صرب وروم منورلری (افکار منوره اصحابی) کندی ملتداشلری کویلیلرک منافعی دوشونمشر واونلرہ معاونت ایتکدن چکینماشلردر . فقط اونلر ، تورک کویلیلری حقهده سکوت ایتمشر ، بوضورتله تورک کویلیلرک احتیاجاتی آرایوب صوران هیچ اولماشدر ... ذاتاً مسئله زراعیہ نک بر مسئله ملیه شکلنی آلسنه سبب بودر . حقیقتده ایسه ، کویلیلر مسئله سی ، ملی بر مسئله اولیوب ملل مختلفه نک کافه سنی علاقہ دار ایدن اجتماعی بر مسئلهدر . کرک بلغار وکرک

اگر بدل عسکری اصولی باقی اولسه ایدی ، فقیر تورک کویلیلردن عسکره آلانلرک مقداری اوتوز بیک زنکین شهرلی وقصبه‌لی - اکثریسی تورک اولمايان - عائله‌لدولته اللی لیرا بدل نقدی ویرمه‌لرینه مقابل اوج سنه عسکرلک ایتیمه مجبور اولیور . دیمک که زنکین عنندنه عسکرلک یومیه‌سی بش غروش ایدن رخمدتدر ! برکویلی ایشچیسی بش غروش یومیه‌یه مقابل طوتیلارلق فقیر برکوی عائله‌سی اک زیاده محتاج بولندیغی براستناد کاھدن محروم براقیلیور . اورته حالده بولنان اهالی ایچون بدل نقدی سایه‌سندنه اوج سنه‌لک خدمت عسکریه‌دن قورتیلماق - شیه‌سز - آز کارلی بر مسئله دکلدر ، زیرا او حالده بولنان بر آدم یومی بش دکل ، یکریمی حتی اوتوز غروش دنخی قازانه بیلیور . بوراده حقیقه زنکین آدماری موضوع بحث بیله ایتیمورز ، زیرا اونلرک دولته اوج سنه ایچون اللی لیرا بدل نقدی ویرملری ، کندیلری ایچون پک اهمیتسزدر . بنشاء علیه بدل نقدی ویره‌رک خدمت عسکریه‌دن قورتیلماغه چالیشانلرک عددی کیتدجکه تزايد ایلیمه‌جکدر . او حالده شیمدیکی اصلاحات عسکریه بیله تورک کویلیلرینک اسکیه‌یه نسبة دها زیاده مقدارده عسکر ویرملرینی انتاج ایدم‌جکدر . [۴]

شمدی تکالیف مسئله‌سنی ده تدقیق ایدلم : موسیو ویدبورن A. Neidborn ک «تورکیه مالیه‌سی» حقهده یازمش اولدینی اثرده کوی وقصبه اهالیسینک ویرمکده اولدقلری تکالیفه دائر عبرت آمیز برجدول کوستریور . مشارالیهک ترتیب ایلدیکی جدول موجبنجه کوی اهالیسی سنه‌ده (۱۰,۹۰۲,۸۲۰) لیرای عثمانی بلا واسطه تکالیف ویرمکده اولدینی حالده شهر وقصبه اهالیسی آتجق

[۴] بدل عسکری مسئله‌سی ، مجلس مبعوثانده مذاکره اولنورکن حربیه نظارتی تماماً القاسی طرفنده بولنمش ایه‌ده ، بالخاصه مخالف مبعوثلرک اصرار یله ابقاسنه قرار ویریمشدر .

بوحال ، کویلینک اقتصادی قوتی شدتله اکسیلیتور . بونکله برابر قرعه نفراتنک عددی ده کیتدجکه آراتمقدهدر . اولجه اهالی اسلامیه‌دن (۱۸۰) ارکک ایچون بر عسکر آلتقمده ایدی . فقط دهاصکره (۱۳۵) ده بر ، و ، بش ییلدنبری (۱۰۰) ده برکشی خدمت عسکریه ایلهمکلف طوتیلماغه یاشلادی .

قانون اساسی موجبنجه خدمت عسکریه‌نک غیرمسلم اهالی‌یه تشمیل ایدلمسندن اسلام کویلیلری ایچون پک بیوک بر فائده حصوله کلدی . واقعا بوکون خرستیانیلر دنخی خدمت عسکریه ایلهمکلفدرلر ، اما عین زمانده عسکره آلله‌جقلرک مقداری تزیید ایدلدیکندن اهالی اسلامیه‌دن آلنان نفرلرک عددی تناقص ایتیمه‌مکدهدر . بوندن ماعدا بدل نقدی اعطاسیله خدمت عسکریه‌دن معاف طوتیلماق اصولی یینه محافظه ایدلمشدر ، حال بوکه بوفرستدن اک زیاده شهر وقصبه‌لر اهالیسیله عاصر خرستیانییه استفاده ایلیمکدهدر . حکومت عثمانیه (۱۳۲۷ - ۱۳۲۸) بودجه‌سندنه بدل عسکری اوللق اوزره بر میلیون عثمانی لیراسی واردات کوسترمشدی . بوحسابه کوره بدل نقدی‌یه مقابل خدمت عسکریه‌دن معاف طوتیلهمجقلرک مقداری یکریمی بیک کشی‌یه یالغ اوله‌جق ایدی حال بوکه سنه مذکورنک یالکیز طقوز آی ظرفنده عسکر بدل نقدیسی اوللق اوزره طو- پلانان مبلغ (۱۳۴,۲۰۴,۸۷۸) غروشه واصل اولمشدی . بوضورتله عین سنه نهایتنه قدر خدمت عسکریه‌دن قورتیلانلرک اوتوز بیک کشی‌یه یالغ اولدینی آکلاشیلور .

بوکون بوتون شهر وقصبه‌لرک مسلمان وخرستیان اهالیسینک قسم اعظمی بدل نقدی سایه‌سندنه خدمت عسکرین قورتیلیمقدهدرلر . اونلر ، بدل نقدی اعطاسی ، خدمت عسکریه ایفاسنه ترجیح ایدیورلر . کوی اهالیسندن بر قسم مهم‌ده ، بدل نقدی ویره‌بیلورلر . بنشاء علیه خدمت عسکریه‌یی ایفا ایدنلر اولجه اولدینی کبی بوکون دنخی فقیر - کویلی مسلمانلر وعلی‌الخصوص تورک کویلیلریدر .

« رعد پروین » دن بر فقره

— جناب شهاب الدین بك افندی به —

بوندن برقچ بیک سنه اول معموره مصرک اولوالعزم
برفرعونک نامنه اجرای عدالت ایدن الکالی برمحکمہ سنه ،
اک بنام بردیوان سیاسته عامه نک واولای فقرتی اوزرینه
برمظنون سوق اولنسه ده اوچارده تهلکه نک یاقلاشمسيله
حاصل اولان جسارت سایه سنده شویله مدافعه نفس ایتسه :
— ای حکام عدالت شکار ! بنم جرم وکناهم نه در؟
بنی کیجه کوندوز راحتسز ایدن بر فاره نی اولدیردم .
کذلک مبارک نیلی تلویث ایدن بر تمسح اوزریمه یورسیوردی ؛
اوستنه هجوم ایتدم ، آنی یارمدم . بونک ایچون بنی
اشد عقوباته ، جزای رجه محکوم ایتک روامیدر؟ بو حشراتک
الوهیتی ، ربوبیتی زده ده؟ صیچان مستکره بر حیوانجقدر که
اویله تخمین بیوردی کز کبی قدسیتی ، جبروتی اولمق
شویله طورسون ، بالعکس ، مضرتی هرکسک معلومیدر .
تمساحه کلنجه آنک ده نه قدر وحشی ، صوغوق ، بدمنظر
برخلق اولدینی سز قضاة فخام افندیلر من حضراتنکده
شبهه سز معلومکز اولسه کرکدر . اوحالده بن زواللی بی ،
شوراده تیردین عائله پدرنی ، جناب فرعونک تبعه شه نشد
هیلرندن برینی نهدن بوفعلدن طولانی قتل واعدام ایله
جزا دیده ایدیورسکز ؟ یازیق دکلکی ؟ مضر بر فاره ،
خونخوار بر تمساح ، اهمیتسز بر اییس قوشی دهانه زمانه
قدر مصر لیلرجه آله اوله رق طاننه جقلر در ؟ بونک اوزرینه
دیوانک متنقاً ، مسارعه شوقراری ویره جکی طبیعی ایدی :
« محکمہ مزه وجود عظیم الشان صیچان حضرتلرینی و آنک
شریک ونظیر ذوالجلالی تمساح جنسابلرینی افنا کبی اشد
کبار واکبر ذنوب ایله متهم ومظنون (سه تی) اسمنده

(۱۶۴۵،۴۹۸) لیرای عثمانی اعطا ایلکده در . بناء علیه کوی
اهالیسی ، قصبه و شهر اها لیسندن آلتی دفعه ده زیاده ویرکو
اعطا ایلکده در . فی الحقیقه کوی اها لیس ، شهر وقصبه
اهالیسنه نسبتاً ده زیاده در ؛ فقط شهر وقصبه اها لیس ده
کویلیلر دن ده زیاده زنکیندرلر .

اعشار ویرکوسنک ممالک عثمانیه نک جهات مختلفه سنده
نه صورتله تقسیم ایدلر بکی بر کره تدقیق ایدیلر جک اولورسه نتایج
آتبه حصوله کایر :

۱۹۰۹ — ۱۹۱۰ سنه لیرینک بکون عمومیه سی :	نفوس باشنه
آوروبای عثمانی	۱،۳۶۸،۵۷۰ لیرای عثمانی ۲۷،۷ غروش
ارمنستان و کردستان	۸۸۵،۱۹۹ » ۲۵،۰ »
عراق	۳۷۸،۲۹۰ » ۲۷،۲ »
آناتولی	۲،۴۴۰،۸۴۲ » ۳۳،۳ »
سوریه	۷۵۴،۵۹۰ » ۳۳،۵ »

یوقاریده کی رقلردن آنکلاشیلور که اعشار ویرکوسنک
باشلیجه قسمی اعطا ایدن آناتولی اها لیسیدر ، نفوس
اعتباریله باقیله جق اولورسه ، نفوس باشنه اک زیاده ویرکو
ویرن آناتولی رسوریه اها لیسیدر . آناتولیده بولان
برکوبلی ارمنستانده بولونان برکوبلیدن وسطی اوله رق
یوزده اوتوز بش نسبتند و آوروبای عثمانی کویلیلرندن
یوزده الی نسبتده ده زیاده ویرکو ویرمکده در . اصر
(مناسرت) ولایتی تکالیفی تدقیق ایدرسک اوراده نفوس باشنه
(۲۰۸) غروش ویرکو اصابت ایتدیکی کوریرز . بناء
علیه آناتولیده کوبلی ماکدونیانک مناسرت ولایتنه نظر
یوزده آلتش نسبتده ویرکو ویرمکده در .

اهالینک ویرمکده اولدینی تکالیفک آغیرلغی آنکلامق ایچون
بالکز نفوس باشنه اصابت ایدن ویرکونک مقدارینی بیلمک
شبهه سز کافی اولیوب کوبلینک اراضیدن نه مقدارده واردات الده
ایتدیکی ده بیلمک لازمدر ، بوا یسه ، تورکیه ده کوی زراعتی
مسئله عمومیه سنه تعلق ایدر برکیفیتدر که اونی آیری بر مقاله ده
تدقیق ایتک اقتضا ایدر ،

تورک یوردی — پارووس